

Beste familieleden,

Voor de tweede keer konden we elkaar helaas niet ontmoeten op de traditionele familiedag in april. Corona stond nog steeds niet toe om in kleine groepjes bij elkaar te komen en om samen iets te bezoeken.

Geleidelijk aan worden steeds meer maatregelen versoepeld, kunnen we weer op een terras gaan zitten en wordt de toegestane groeps-grootte versoepeld, al blijft de 1 ½ meter voorlopig nog wel van toepassing en moeten we voorzichtig blijven.

Wat in het vat zit verzuurd niet. Volgend voorjaar stelt het bestuur een mooi programma in het vooruitzicht. Dat zal plaatsvinden in het westen van ons land, het programma blijft een verrassing.

Als Corona niet opnieuw roet in het eten gooit, dan zullen wij elkaar daar weer zien en ontmoeten.

Inmiddels is iedereen één of twee keer gevaccineerd, wat meer zekerheid biedt en een gevoel van vrijheid geeft.

Sommige ouderen associëren quarantaine met een onderduiken: opgesloten zitten, niet naar buiten, geen mensen zien, eten wordt aan de deur afgeleverd. Toch is er groot verschil: nu kon je bellen, whatsappen, zoomen en skypen om zo toch contact houden met familie, vrienden en bekenden en behalve elkaar horen nu ook live zien.

Er dreigde gevaar, je kon zomaar Corona krijgen, erg ziek worden en aan de gevolgen overlijden.

Een andere dreiging als destijds bij het onderduiken, je hoeft niet op je woorden te letten.

In dat opzicht waren we vrij, we hoefden niet bang te zijn om op opgepakt te worden of in onzekerheid te leven omdat je niet wist wat de bezetters met je voor hadden.

R.P. Cleveringa kwam op voor vrijheid van woord en mening in zijn bekende toespraak op 26 november 1940 en dat kwam hem toen duur te staan: hij werd gearresteerd en opgesloten in het Huis van Bewaring in Scheveningen.

Uiteindelijk zegevierde de vrijheid en mag iedereen zeggen over bijvoorbeeld Corona wat je er van vindt en je mening geven over de aanpak van de pandemie door de overheid. Inmiddels is er zoveel

over gezegd dat er verwarring is ontstaan, wat is waar en wat is niet waar en wat is mogelijk nepnieuws.

Vrijheid van woord is een groot goed. Openstaan voor een andere mening is goed, al moeten we elkaar wel respecteren en niet op de vuist gaan als je het niet met elkaar eens bent. Vooral kritisch blijven en de rede laten spreken.

Namens het bestuur,
Jan Pier Cleveringa

De Cleveringalezing 2020

(door Jaap Sijmons)

Het is de moeite waard om de sinds 1970 ingestelde jaarlijkse op 26 november te houden Cleveringalezing door de jaren heen op inhoud te vergelijken. Dan zie je de tijdsbeelden van de afgelopen decennia langs komen (Jan Tinbergen, Ivo Samkalden, Lou de Jong, Max van der Stoel, Job Cohen e.a.). De laatste lezing – die mogelijk aanvankelijk minder is opgevallen – kreeg door de kabinetsformatie echter meer aandacht dan vele vorige. De eerste informateurs sneuvelden op ‘Pieter Omtzigt: functie elders?’. Hij bleef in de Kamer en zijn boek *Een nieuw sociaal contract* beleeft bij het schrijven van dit stukje al weer de achtste druk. Daarin is enigszins bewerkt opgenomen de Cleveringalezing die Pieter Omtzigt op 26 november 2020 hield. Zie ook <https://www.youtube.com/watch?v=P-kQ84A7DXo>.

Uit deze rede, die eerst in herinnering roept wat de strekking was van de daad van Cleveringa, gaat erover dat wie denkt compromissen te sluiten met de werkelijkheid en zijn principes daarvoor verloochent, uiteindelijk helemaal ook niet ‘doelmatig’ bezig is. Wat men prijsgeeft, zal met een veel hogere prijs later moeten worden teuggewonnen. Omtzigt kijkt daarvoor naar Europa. Van het optimisme op een hoogtepunt bij het

invoeren van de euro is weinig meer over. De opvattingen over de rechtsstaat in landen als Hongarije, Polen en Slovenië schuren steeds meer en frustreren processen in de EU. De Raad van Europa, die de mensenrechten uit het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM, Rome 1950) hoog moet houden, ondervindt eveneens erosie. Rusland, Turkije en Azerbeidzjan (alle toegetreden als lid) nemen het niet zo nauw met de mensenrechten en het respecteren van de onderlinge soevereiniteit (annexatie Krim bijv.). Pieter Omzigt initieerde zelf vanuit de Europese Raad enkele jaren geleden het onderzoek als de grootschalige omkoping van West-Europese parlementariërs in de Raad van Europa door President Aliyev van Azerbeidzjan. De politici werden geschorst, de staten bleven lid. Nee, dan de Raad in 1967 in reactie op de coup van de generaals in Griekenland. Een parlementariër uit de Parlementaire Assemblee van de Raad kreeg opdracht te rapporteren. Er volgde een kritisch rapport over mensenrechtenschendingen. De Assemblee riep op Griekenland uit de Raad te zetten, waarna Griekenland de Raad verliet. De integriteit van de Raad als hoeder van mensenrechten was daarmee behouden. De naam van de parlementariër: Max van der Stoel. Als gymnasiast kwam hij bij professor Cleveringa thuis als klasgenoot van zijn dochter Tineke en maakte de effecten van de rede in 1940 van nabij mee. Dit voorbeeld bleef hem bij en Van der Stoel is een principieel politicus gebleken. Pieter Omzigt staat er nog eens in zijn lezing bij stil. Max van der Stoel zou in 1999 zelf de Cleveringa-lezing houden.

Jaap Sijmons

Bestuur:

Voorzitter

Jan Pier Cleveringa

Secretaris en redactie Nieuwsbrief

Marie-Jeannette Quist

Penningmeester

Enno Steenhuis Geertsema

Leden

Rudi van der Mark

Pabus Vos

Contactgegevens:

Email: mj_quist@protonmail.com

Website: www.familiecleveringa.nl

Facebook: [Stichtingfamiliearchief Cleveringa](#)